

## MEMURLARIN 2 PUANLIK GENEL GREVİ

19 Ağustos 2025

Yıldırım Koç

Türkiye’de 2025 yılı Haziran sonu verilerine göre 3 milyon 475 bin memur, 439 bin sözleşmeli personel vardı. Toplam 3 milyon 914 bin kamu görevlisi hakkında toplu görüşmeler sürecinde iktidarın önerisi kamu görevlilerini memnun etmedi. Kamu görevlileri sendikaları 18 Ağustos günü çalışmama kararı açıkladı. 18 Ağustos akşamı eylemlerden sonra 6.30’da yapılan yeni teklifte, ilk altı aylık zam oranı yüzde 10’dan 11’e, ikinci altı aylık zam oranı yüzde 6’dan 7’ye çıkarıldı. Memurların genel grevi iktidarın teklifini yalnızca 2 puan artırdı. İktidar “vermedi”, ancak memurlar da “alamadı”. Yapılan, 2 puanlık genel grevdi.

Halbuki 15-18 Aralık 1969 günleri Türkiye Öğretmenler Sendikası’nın genel grevi (Büyük Öğretmen Boykotu) sonrasında tüm memurların GERÇEK ÜCRETLERİ yüzde 68 oranında artırılmıştı.

TÖS’ün Büyük Öğretmen Boykotu sonrasında kabul edilen 29.7.1970 gün ve 1318 sayılı Finansman Kanunu ile 1963 yılı fiyatlarıyla net gerçek memur aylığı 1969 yılında 745 lira iken 1970 yılında 1253 lira oldu. (DPT Sosyal Planlama Başkanlığı, *Memur, İşçi ve Emeklilerin Nominal Ücret Serileri (1963-1987)*, DPT:2119-SPB:411, Ankara, 1988, s.2, 18, 26, 28.) Bu genel greve, Türkiye’de o tarihte çalışan toplam 170 bin dolayında öğretmenin 109 bini katıldı. Bu tarihte TÖS’ün üye sayısı yaklaşık 70 binken, genel greve katılan İLKSEN’in üye sayısı çok azdı. Eyleme, sendika üyesi olmayan bazı öğretmenlerin de katkısıyla, 109 bin öğretmenin katılımı sağlandı. Genel greve katılım oranı yüzde 64 oldu.

İktidarlar son derece gerçekçidir.

Öğretmenlerin yüzde 64’ünün genel greve katılması, GERÇEK ÜCRETLERDE yüzde 68’lik bir artış sağlamıştı.

BRÜT ÜCRETLERDE 2 puanlık bir artış sağlayan 18 Ağustos genel grevine 3,9 milyon kamu görevlisinin ne kadarının katıldığı kolaylıkla hesaplanır. Süleyman Demirel’in ifadesiyle, “ne kadar ekmek, o kadar köfte”.

Günümüzde 3,9 milyon kamu görevlisinin 2 milyon 319 bini sendikalara üye. En fazla kamu görevlisini Memur-Sen temsil ediyor (1.078.831 üye). Türkiye Kamu-Sen’e bağlı sendikaların üye sayısı da 560.060. Memur-Sen ve Türkiye Kamu-Sen, Türkiye’de sendika üyesi kamu görevlilerinin yüzde 70,7’sini temsil ediyor.

Bu iki konfederasyon da 18 Ağustos’ta iş durdurma kararı aldı.

Eğer Memur-Sen ve Türkiye Kamu-Sen, iş durdurma ve miting kararlarını etkili bir biçimde uygulayabilselerdi, iktidarın zam önerisindeki artış 2 puanla sınırlı olmazdı.

Memur-Sen’in işi zordu; üye sayısının artmasında borçlu olduğu siyasi güçlere karşı miting düzenlemek zorunda kalmıştı. Memur-Sen sayesinde “işini halletmiş” bazı memurlar da zordaydı. Memur-Sen, Ankara’daki mitingde, gelişmelerden Maliye Bakanı ve Çalışma Bakanını sorumlu tuttu; ancak mitingden sonra Maliye Bakanlığı’na yürüme kararını bile uygulamadı. Ankara dışından gelenlere karşın, Memur-Sen’in Ankara mitingine katılım çok sınırlı kaldı. Coşku yoktu. Mitingin yönetimi de başarılı değildi.

Diğer konfederasyon ve sendikaların bir bölümü büyük çaba gösterse de, sendika üyesi kamu görevlilerinin yüzde 71’i Memur-Sen ve Türkiye Kamu-Sen’de örgütlü olunca, çabaların etkisi çok sınırlı kaldı. Son derece gerçekçi değerlendirme yapan iktidar, iş

durdurma ve miting eylemlerinin sona ermesinin ardından, önerisini yalnızca 2 puanlık artırdı. 2 puanlık artış, eylemlerin ne kadar ciddiye alındığının ve etki yaptığının göstergesidir.

Peki, bundan sonra ne olacak?

Kuraklığa karşı yağmur duasına çıkanlar, aylıkların artması için eylem dışında başka yol ve yöntemlere mi başvuracak?

Burada sorulması gereken asıl sorun, 3,9 milyonluk kamu görevlileri kitlesinin verilecek zamlara tepkisinin ne olacağı.

Bizim insanımız son derece mantıklı ve ihtiyatlıdır; kısa vadeli çıkarını çok iyi bilir.

İstenenin çok altında ve fiyat artışlarını karşılamayan zam oranlarına karşı kamu görevlileri kitlesinin bir tepkisi olacak mı?

Devlet memurlarının sayısı 2007 yılında 1,7 milyonken, 2025 yılında 3,5 milyona çıktı. Kamu hizmetlerinde, özellikle eğitim ve sağlıkta büyük aksaklıklar ve personel yetersizliği yaşanırken, bazı alanlarda memur fazlası var. Siyasi iktidara yakın birçok kişinin memur olarak alındığı ve bu kişilerin bir bölümünün “bankamatik memuru” olduğu ileri sürülüyor. Bu kişilerden bir tepki gelmesi söz konusu değil. Verilen zam ne olursa olsun, onlar teşekkür edecekler.

Devlet memurlarının bir bölümü de siyasi ilişkiler aracılığıyla işyerinde bazı avantajlar elde etmiş kişiler veya bir yakınlarına “iyilik” yapılmış. Bunlardan da bir tepki gelemmez. Hakları olmadan sağlanan bazı avantajları kaybetmek istemezler. Şikayet etseler bile seslerini yükseltmezler.

Devlet memurlarının büyük bölümü, işgücünü satarak namusuyla geçim sağlamaya çalışan insanlar. Bu insanlar henüz çok büyük sıkıntı içinde değil. Ekonomik kriz etkisini her geçen gün artırdıkça bu insanların tepkisi, şikayet etmekten tepki göstermeye dönüşecek. İlk tepki de, “onlara hak alamayan sendikalar” a karşı olacak. Sendikalı kamu görevlilerinin yüzde 71’i Memur-Sen ve Türkiye Kamu-Sen’e bağlı sendikalara üye. Bu sendikalar üye kaybedecek. Kamu görevlilerinin oturduğu minder henüz tam tutuşmadı. Ekonomik krizin etkilerinin daha fazla hissedilmesiyle oturulan minder tutuştukça, son derece mantıklı hareket eden kamu görevlileri, büyük olasılıkla yeni sendikal ve siyasal arayışlara girecek.

İnsanların düşünce ve davranışlarını değiştirmede en büyük ve belki de tek öğretmen, HAYAT’tır. Hayat, insanların burunlarını sürte sürte, kafalarına vura vura, gerçekleri öğretir. O zaman da, ya sendikalar değişecek, ya da üye olunan sendikalar.